

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Alena Pellešová

Název práce: „Jak se učitel stává waldorfským učitelem?“

Autorka posudku: Mgr. Eva Hejzlarová, Ph.D.

Bakalářská práce Aleny Pellešové s názvem „Jak se učitel stává waldorfským učitelem?“ zpracovává velmi zajímavé a neprobadané téma.

Autorka si v práci klade následující **cíl**: „popsat vývoj učitele, který se rozhodl dát na dráhu waldorfského školství“ (s. 3). Tento cíl následně dekomponuje na **výzkumné otázky**¹ - kromě otázky týkající se kritiky waldorfského systému mohou být všechny otázky považovány za odvozené od cíle, přítomnosti této výzkumné otázky nerozumím.

Bakalářská práce je členěna na následující části: Úvod, 1. Cíle práce, 2. Teoretická východiska, 3. Waldorfské školství a principy waldorfské pedagogiky, 4. Metody a zdroje dat, 5. Analýza rozhovorů, Závěr. **Struktura** je standardní a srozumitelná.

Teoreticky má bakalářská práce obstojnou oporu v pojetí učitele jako aktéra vzdělávací politiky (byť této lince se příliš nevěnuje), vývoji učitele, vysvětlení pojmů postoj a motivace. Dílčí připomínku mám k přístupům využitým v kapitole o vývoji učitele, které považuji za velmi schematické, protože postihují v podstatě jen ideální lineární časový vývoj učitele (s trochou nadsázky od začátečníka po moudrého starce). Za přínosné bych v tomto případě považovala zařazení teorie liniových pracovníků (Lipsky), kde se pracuje i s fenomény, jako jsou loajalita či syndrom vyhoření. Teorie tohoto typu by navíc do textu potenciálně vnesla skutečné vysvětlení nějakého fenoménu, použité koncepty tvoří spíše oporu ve smyslu vysvětlení termínů, se kterými se bude pracovat.

V **metodologické části** hodnotím kladně celkový rozvrh – kvalitativně laděnou případovou studii. Oceňuji také provedení pilotního rozhovoru a reflexi citlivějších otázek, stejně jako upozornění na limity zvoleného postupu a popis analýzy (zde bych ale ráda viděla seznam kódů a např. ukázkou rozhovoru). Z metodologické kapitoly je patrné, že autorka je schopná formulovat svůj záměr a ví, jak na to.

V **analytické části** bych dala otazník nad řazení podle předem stanovených témat, které může působit poněkud mechanicky, a znesnadňuje vidět příběhy respondentek „v celku“ a jeho vnitřní logice (tento

1

Jaká je role učitele, jakožto aktéra vzdělávací politiky?

- Jaká je cesta k tomu, aby se učitel stal učitelem waldorfským?

o Jaké jsou vývojové kategorie učitelů?

o Jak se od těchto kategorií liší začínající učitel?

- Jaké jsou postoje waldorfských učitelů ke klasickému školství?

o Jaká je jejich hlavní motivace k tomuto povolání?

- Jaký je jejich postoj k principům waldorfské pedagogiky?

- Jaký je názor waldorfských učitelů na nejběžnější kritiku waldorfské pedagogiky?

o Jaký postoj k této kritice zaujímají?

přístup by přitom mohl být vzhledem k hlavnímu cíli bakalářské práce přínosný). Naopak je zřejmé využití kódů, byť se s nimi pracuje jen na rovině členění poznatků z rozhovorů. U části nazvané „formace waldorfského učitele“ přemýšlím nad vhodností zvoleného titulu – ve stávající podobě mu rozumím jako parafrázi na základní otázku bakalářské práce, jak se učitel stává waldorfským učitelem, která v jistém smyslu indikuje nadřazenost (či větší obecnost) částem zbývajícím (pokud by autorka trvala na stávajícím názvu, navrhla bych pozměnění substantiva na přesnější „formování“). Opakuji také svou dřívější výtku: nerozumím zařazení části, která se zabývá kritikou waldorfského vzdělávacího systému – jak souvisí se zodpovídáním otázky, jak se učitel stává waldorfským učitelem?

Část věnovaná **diskuzi** v sobě míchá jednak shrnutí výsledků analytické části, jednak hodnocení autorky („Osobně si nejsem úplně jistá, jestli cesta, kterou volí skrze waldorfskou pedagogiku, je cestou ideální“, s. 32). Nad toto spojení bych opět dala dotazník – za vhodnější řešení bych považovala vložení reflexe autorčiných zkušeností a postojů do metodologické části, protože v diskuzi nepřinášejí v podstatě žádnou přidanou hodnotu, a naopak ji banalizují.

Z hlediska **věcných znalostí** je práce na dobré úrovni, pochopení kontextu velmi pomáhá kap. 3 věnovaná waldorfskému vzdělávacímu systému; počet **zdrojů** použitých v bakalářské práci je průměrný; editace seznamu literatury by si zasloužila větší péči.

Formálně má práce průměrnou úroveň – chyby se vyskytují, ale nejsou nijak časté ani závažné. Konkrétně bych autorce vytkla odsazování prvního odstavce, tečku za čísla nadpisů prvního řádu a neodsazování těchto kapitol na novou stranu, nevhodné dělení vět („Podle Westa a Hopkinse je úspěšnost vzdělávacího procesu závislá na mnoha faktorech. Které jsou především tvořeny čtyřmi navzájem provázanými oblastmi.“, s. 6) nejednotný font v poznámkách pod čarou či překlepy („příkládámna“, s. 20, „připisuji a vrub“, s. 21).

V bakalářské práci Aleny Pellešové nejsou vyloženy chyby, jen řada nedotažeností, kterým jsem se jako oponentka podrobně věnovala, celkově ale text považuji za relativně zdařilé uchopení zajímavého tématu. Bakalářskou práci Aleny Pellešové **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit známkou „**chvalitebně**“.

Možná otázka k obhajobě: V čem mohou být závěry Vašeho výzkumu využitelné v praxi?

V Praze dne 14. srpna 2015

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.